

dárce v takovýchto případech vyloučil vůbec možnost přeměny rozvodu v rozluku manželství na základě pouhé žádosti, a platí to také pro tuzemce, když žádný z manželů a příslušníků tuzemských — nemá v čase podání žádosti za rozlukou v tuzemsku svého obecného soudu. Poněvadž Františka W-ová dle obsahu své žádosti, a rovněž tak i Josef Bedřich W. bydlí ve Vídni, jest její žádost za přeměnu dobrovolného rozvodu jejich manželství v cizozemsku (ve Vídni) povoleného v rozlukou manželství, vůbec nepřípustná a nelze proto pro nedostatek podmínek §u 28 j. n. určití soud tuzemský, který by byl místně příslušným k projednávání a rozhodnutí její žádosti.

Čís. 2747.

V tom, že nepominutelný dědic nebyl v závěti ustanoven dědicem, nýbrž jinak obmyšlen, nelze spatřovati vydědění.

(Rozh. ze dne 20. června 1923, R I 536/23.)

Žádosti zůstavitelovy dcery a jejích dítek o vyměření povinného dílu pozůstalostí soud nevyhověl a poukázal žadatelky na pořad práva. Rekursní soud usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu zůstavitelových vnouček.

Důvody:

Stěžovatelky vycházejí z mylného předpokladu, že jejich matka byla v závěti svého otce ze dne 19. června 1917 vyděděna. Tím, že někdo nebyl v poslední vůli ustanoven dědicem, nebyl ještě vyděděn. Vyděděním rozumí se projev vůle zůstavitele, že nepominutelný dědic má z některého zákonného důvodu pozbyti nároku na povinný díl. Tento projev může se státi výslovně, nebo také mlčky tím, že zůstavitel úplně pomine v závěti dědice nepominutelného. Zde však není takového projevu vůle. Zůstavitel zanechal v závěti ze dne 19. června 1917 své dceři Anně F-ové odkaz 1000 K v hotovosti a dále určil, že má doživotně bráti úroky ze 30.000 K. Jeho dcera Anna F-ová nebyla tedy vyděděna, t. j. zbavena veškerého nároku na pozůstalost, i nároku na povinný díl, nýbrž nanejvýš snad jen zkrácena v povinném dílu, a byla by proto mohla žádati po případě pouze doplnění povinného dílu. Tohoto práva se vzdala, jak nižšími soudy nyní právoplatně vysloveno — prohlášením, že přejímá odkaz 1000 K a odkaz práva, bráti doživotně úroky ze 30.000 K, — nároku na povinný díl neuplatňuje; — a jest úplně srovnána s tím, aby pozůstalost byla odevzdána podle závěti. Z toho však plyne, že usnesení nižších soudů neodporují spisům, pokud se v nich uvádí, že Anna F-ová nebyla vyděděna, a že jest neodůvodněna též další výtky, že se rozhodnutí nižších soudů, jimiž stěžovatelky s nárokem na povinný díl byly odkázány na pořad práva — příčí zákonu, protože prý dle §u 780 obč. zák. vydědění Anny F-ové nemůže mít škodlivých práv-

ních důsledků pro její děti; neboť jakmile Anna F-ová vyděděna nebyla, nemá místa ustanovení Šu 780 obč. zák.

Čís. 2748.

Pustil-li se žalovaný cizozemský fiskus bez dalšího do jednání před tuzemským soudem, jest míti za to, že se mu podrobil.

Ručení dráhy za škodu, jež vznikla při překládání zboží.

(Rozh. ze dne 20. června 1923, Rv I 46/23.)

Žalobci zaslán byl dráhou z Vrchlabí do Aše (říšsko-německé státní dráhy) povoz, jenž došel ve stavu poškozeném. Žalobu proti říšskému železničnímu fisku o náhradu škody okresní soud v Aši zamítl, odvolací soud jí vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D u v o d y:

Především slušelo rozřešiti otázku, zdali v rozepři této, ve které žalován jest fiskus cizího státu, mohlo býti žalováno před tuzemskými soudy a není-li pro nedotknutí své výsostní právo žalovaného fisku cizího státu tato rozepř' pořad práva zatarasena. Vzhledem k tomu, že žalovaný bez ohrazení vstoupil do této rozepře a do jejího projednávání, bylo uznati, že se podrobil dobrovolně pravomoci tuzemských soudů a proto žalobci nemůže býti odpirán pořad práva. Jinak dovolání žalovaného, opřené o důvod dle čis. 4 Šu 503 c. ř. s., není opodstatněno. Odvolací soud zjistil, že naložení vozu ve Vrchlabí prodáváckými zřízeními vykonáno bylo způsobem, jakým se všeobecně podobné vozy nakládají, že obalové naložení nebylo žádoucí, a že proto není tu důvodu vylučujícího ručení dle ču 84—86 min. nař. ze dne 11. listopadu 1909, čis. 172 ř. zák. Dovolatel míní, že vznikla-li škoda při překládání vozu, o jehož nutnosti strana naložení vozu ve Vrchlabí opatřivší věděla, a byly-li blatníky před naložením vozu z té příčiny odšroubovány, poněvadž vuz by užšími dveřmi vagonovými neprošel, a byly-li blatníky po naložení opět přisroubovány, že příčinu poškození dlužno spatřovati v tom, že blatníky byly na vuz opět přisroubovány, poněvadž pak se musily při překládání vozu do jiného vagonu, když vagonové dvře byly úzké, poškoditi. Dovolatel při tom zdůrazňuje, že mu nemohlo býti ukládáno, aby při překládání blatníky opět odšrouboval, aby mohl vuz bez blatníku vyložit (přeložit). Ale v tom právě dovolateli nelze přisvědčiti. Když přeložení dopravovaného vozu náleželo ku převzatým povinnostem dopravním žalované strany, pak ona při splnění této povinnosti při nejmenším musila vynaložiti onen stupeň